BETÆNKNING

Afgivet af Erhvervs- og Råstofudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov om kommerciel anvendelse af is og vand
Fremsat af Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Råstoffer

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit, formand
Medlem af Inatsisartut Juno Berthelsen, Naleraq, næstformand
Medlem af Inatsisartut Napaartoq Isak Petrussen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Bentiaraq Ottosen, Atassut
Medlem af Inatsisartut, Hans-Erik Enoksen, Demokraatit

Udvalget har efter førstebehandlingen den 29. september 2026 under EM2026 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål
Lovforslaget har til formål at skabe en mere fleksibel, klar og forudsigelig regulering af området vedrørende kommerciel udnyttelse af is og vand.

Der er tale om et lovforslag, der skal erstatte den gældende Inatsisartutlov af den 27. november 2018, der foreslås ophævet, idet erfaringerne har vist, at der er behov for at gentænke sagsbehandlingsprocessen for at understøtte en mere hensigtsmæssig regulering og administration af området.

Overordnet indebærer forslaget følgende:

- De generelle regler, dvs. forslaget, skal ikke længere omfatte udnyttelse af vandforsyningsselskabernes overskudskapacitet.

EM2026/213
J.nr.: 01.36.03.03-0002013
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-000213

- Derudover ændres strukturen for tilladelser, således at en udnyttelsestilladelse fremover altid vil omfatte både en forundersøgelsestilladelse og udnyttelsestilladelse i en samlet tilladelse.
- Forslaget fastholder muligheden for at meddele udnyttelsestilladelser med eneret. For at skabe større forudsigelighed indeholder forslaget en række objektive kriterier for, hvornår eneret kan meddeles.
- Det fastholdes i forslaget, at tilladelser meddeles for en tidsbegrænset periode på op til 20 år. Det foreslås, at Naalakkersuisut kan forlænge tilladelsesperioden med op til 10 år ad gangen. Men som noget nyt så foreslås det, at den nugældende maksimale tilladelsesperiode på 30 år fjernes.
- Der indføres krav om, at ansøger skal foretage en naturkonsekvensvurdering, før tilladelser meddeles. Denne vurdering skal omfatte de potentielle konsekvenser for landskab, fjord- og havområder.

Førstebehandlingen i Inatsisartut
Der var en bred debat om forslaget under 1. behandlingen af forslaget.

Der blev udtryk støtte til ønsket om at optimere lovgivningen. Der ligeledes en drøftelse af bl.a. vigtigheden af at beskytte og værne om Grønlands natur og miljø, samtidig med at man søger at udnytte landets naturressourcer.

Det blev dog også påpeget fra flere sider, at der kunne være behov for at justere forslaget på flere punkter.

På den baggrund blev forslaget henvist til behandling i Erhvervs- og Råstofudvalget.

Spørgsmål til Naalakkersuisut
Udvalget har sendt en række spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende forslaget, og man har modtaget en besvarelse ved e-mail af 11. november 2026, jf. bilag 1.

Spørgsmålene handler bl.a. om forhold vedr. ejerforhold, eksporttilladelser samt støttemuligheder for lokale virksomheder og iværksættere.

Høringssvar
Forslaget har været i høring i perioden mellem den 20. juni 2025 og den 15. august 2025 hos en bred kreds af høringsparter, jf. høringsnotatet.

Derudover har lovforslaget været i offentlig høring på høringsportalen på www.naalakkersuisut.gl i samme periode.

EM2026/213
J.nr.: 01.36.03.03-0002013
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-000213

De afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Forslagets økonomiske konsekvenser
Det fremgår af forslaget, at hensigten bl.a. er at udvikle sektoren og at gøre det mere attraktivt for virksomheder at etablere sig med det formål at udnytte is og vand til kommercielle formål.

Forslaget forventes derfor at medføre øgede indtægter i form af vederlag.

Det fremgår endvidere af forslaget, at det ikke forventes at medføre øgede udgifter for det offentlige.

Udvalgets bemærkninger til forslaget
Udvalget påpeger, at det er afgørende for landet, at man så vidt muligt udvikler nye erhvervsområder og indtægtskilder.

Udvalget bemærker, at Grønland utvivlsomt har et stort potentiale, hvad angår is og vand, og hvis man kan udnytte dette potentiale til gavn for landet, så er det kun godt.

Udvalget bemærker endvidere, at Naalakkersuisoq har oplyst, at man med forslaget får en mere hensigtsmæssig sagsbehandling på området.

Udvalget bemærker desuden, at forslaget udskiller udnyttelse af vand fra forsyningsselskaberne fra forslagets anvendelsesområde. Det fremgår dog også, at forsyningsselskaberne fortsat skal kunne sælge overskudskapacitet, men at det ikke skal ske inden for rammerne af det foreliggende forslag.

Udvalget bemærker endelig, at man finder det positivt, at forslaget indeholder bestemmelser, der sigter på at beskytte naturen og miljøet. I den forbindelse er det særligt positivt, at ansøgere skal foretage en naturkonsekvensvurdering efter reglerne i Landstingslov om naturbeskyttelse, jf. forslagets kapitel 7.

Udvalgets indstillinger

- Et flertal bestående af Demokraatit, Inuit Ataqatigiit og Atassut indstiller forslaget til vedtagelse.

EM2026/213
J.nr.: 01.36.03.03-0002013
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-000213

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Mimi Karlsen
Formand

Juno Berthelsen
Næstformand

Napaartoq Isak Petrussen

Bentiaraq Ottosen

Hans-Erik Enoksen

EM2026/213
J.nr.: 01.36.03.03-0002013
J.nr.: 01.25.01/26EM-LABU-000213